

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 6 (685)

Четвер, 28 лютого 1952 р.

ц. 20 к.

АРМІЯ МИРУ І СОЦІАЛІЗМУ

Тридцять чотири роки тому — 23 лютого 1918 року загони молодих бійців Червоної Армії, створеної декретом Радянського уряду, розгромили під Нарвою і Псковом грабницькі війська кайзерівської Німеччини. З того часу цей день наш народ відзначає як день народження Збройних Сил країни соціалізму.

З перших днів свого існування Радянським Збройним Силам довелось вести запеклу боротьбу проти численних ворогів, що зазіхали на честь, свободу і незалежність молодій Республіці Рад. З заходу чорною хмарою насувались дивізії імперіалістичної Німеччини, на піючці творили сваволю війська американських загарбників, на сході бешкетували японці, на півдні — англійці. Білогвардійські генерали, що зібрали всі контрреволюційні зграї, вели свої полчища на Москву й червоний Північ.

Молода Червона Армія, створена більшовицькою партією та її великими вождями В. І. Леніним і Й. В. Сталіним, розгромила білогвардійські банди, прогнала іноземних окупантів і з честю відстояла завоювання Великої Жовтневої соціалістичної революції.

В роки мирного будівництва Радянська Армія — армія миру і соціалізму — пильно охороняла кордони могутньої Батьківщини. Надовго запам'ятають японські імперіалісти уроки, одержані від Радянської Армії в боях на озері Хасан і на річці Халхін-Гол.

Славні сторінки вписала у свою історію Радянська Армія під час Великої Вітчизняної війни. Битва під Москвою, бої за Сталінград і Ленінград, за Одесу і Севастополь показали всьому світові неперевершену доблесть і мужність радянського солдата і матроса, офіцера і генерала. Такі перемоги могла здобути тільки армія вільного народу, керована більшовицькою партією та воєнним генієм великого Сталіна.

«Червона Армія, — відмічає товариш Сталін, — є армія захисту миру і дружби між народами всіх країн. Вона створена не для завоювання чужих країн, а для захисту кордонів Радянської країни. Червона Армія завжди ставилася з повагою до прав і незалежності всіх народів».

Тому Радянські Збройні Сили користувалися і користуються любов'ю не тільки всіх братських

народів нашої країни, але й любов'ю мільйонів волелюбних і прогресивних людей у всіх частинах світу. Тим-то Радянська Армія сьогодні є тією нездоланною силою, на яку мільйони трудящих у всіх кутках землі покладають свої надії, що вона збереже мир для людства.

Відзначаючи тридцять четверті роковини могутньої Радянської Армії та Військово-Морського Флоту, наш народ зустрів цю знаменну дату новими досягненнями у праці на благо любимої Вітчизни.

Новим піднесенням у науковій і учбовій роботі зустрічає цей день також студентський і викладацький колектив нашого університету. Зимова екзаменаційна сесія цього року показала, що наш колектив зробив новий крок у поліпшенні якості учбового процесу.

В роки Великої Вітчизняної війни багато викладачів і студентів університету пішли на фронт. Після розгрому гітлерівської Німеччини вони знову повернулись до любимої праці й навчання. Плодотворну наукову й педагогічну діяльність сьогодні провадять у стінах університету колишні фронтовики — т. Махінко, Воловик, Левицький, Медведєв, Бородаєвський, Мірошніков та багато інших. Успішно займаються в аспірантурі Герой Радянського Союзу В. Канський і М. Сорокін.

Через кілька місяців закінчує університет студент V курсу відділення журналістики філологічного факультету Герой Радянського Союзу Д. Ушаков. Дев'ять екзаменаційних сесій здав колишній фронтовик тільки на «відмінно».

Радянський народ нині успішно будує комунізм. Видимі риси комунізму спостерігаємо сьогодні у праці, навчанні і в побуті радянських людей. І недалеко той час, коли радянські люди скажуть: «Комунізм побудовано!».

Мирну працю радянських людей, що будують комунізм, пильно охороняють Радянська Армія і Військово-Морський Флот. Нехай пам'ятають палії війни, що мир і безпека нашої країни в надійних руках.

Хай живуть Радянська Армія і Військово-Морський Флот!

Хай живе любима Вітчизна!

Хай живе полководець армії миру — любий вождець радянського народу та його Збройних Сил Й. В. Сталін!

Урочисте засідання Вченої Ради

23 лютого в Актовому залі головного корпусу університету відбулось урочисте засідання Вченої Ради університету, присвячене 34-м роковинам з дня створення Радянської Армії і Військово-Морського Флоту.

Після доповіді «34-ті роковини Радянської Армії і Військово-Морського Флоту» члени Вченої Ради з великим піднесенням надіслали привітальний лист геніальному вождеві радянського народу Й. В. Сталіну.

Виставка, присвячена Й. В. Сталіну

Виставку на тему «Товариш Сталін — великий продовжувач справи Леніна» організували у себе на факультеті студенти-філологи.

Виставлені на стендах матеріали розповідають про життя і революційну діяльність геніального продовжувача безсмертної справи В. І. Леніна, вождя народів і корифея науки — товариша Сталіна. Серед експонатів є велика кількість фотографій і документів, що відображають зустрічі Й. В. Сталіна з О. М. Горьким, з видатними діячами культури і науки, трудящими нашої країни.

«Сила нашої Червоної Армії полягає в тому, що вона виховується з першого ж дня свого народження в дусі інтернаціоналізму, в дусі поваги до народів інших країн, в дусі любові й поваги до робітників усіх країн, в дусі збереження й утвердження миру між країнами».

Й. СТАЛІН.

АРМІЯ - ВИЗВОЛИТЕЛЬКА

Під багряним прапором свободи
Ти пройшла похідів славу путь,
Армія, яку усі народи
Гордо визволителькою звать.

З ворогом за наше діло праве
Ти не раз відважно бій вела.
І за це — тобі навіки слава,
І любов народу, і хвала.

Під мечем твоїм фашист проклятий,
Здоланий у грізній битві, вправ.

Переможно відгули гармати,
І для праці світлих час настав.

Знов полки до слави трудової
Мудрий вождь упевнено повів.
Палії загрожують війною,
Але їх змете народу гнів.

Дружно йдуть визволені народи
В комунізму зореносний світ.
І на варті Миру і Свободи
Наша славна Армія стоїть.

Леонід ТЕНДЮК.

СОЛДАТ МИРА

Мне в память крепко врезалась картина,
Ее навеки сердце сохранит:
В Германии, на площади Берлина
Бойцам советским памятник открыт.

Вверху — солдат: не тот завоеватель,
Что лишь огонь и смерть несет с собой,—
К нему прильнул ребенок в легком платье,
Подхваченный могучею рукой.

Гордимся мы, что детям всей планеты,
Застигнутым чудовищной войной,
Мир подарил солдат страны Советов,
Добыв его нелегкою ценой.

Над родиною солнце мира светит,
И охраняет наш свободный труд
Единственная армия на свете,
Бойца которой на земле зовут

Солдатом мира. Так его прозвали
Простые люди всех краев земли.
Два светлых слова—Родина и Сталін—
Тебя к победе сквозь войну вели.

Ты счастье миллионов защитила
И бережешь спокойный сон детей...
Зовут Генералиссимусом мира
Вождя любимой Армии моей.

Суламиць ХАВИНА.

СОВЕТСКОМУ СОЛДАТУ

Ты — честь отцов и слава Сталинграда,
Гроза врагам и угнетенным брат.
Весь мир сегодня обращает взглядь
К тебе, Отчизны доблестный солдат!

Твоя отвага мир нам отстояла.
В боях прошел ты не одну страну,
Не спал ночей на снежных перевалах
И как герой закончил ты войну.

Ты до Берлина нес свою отплату
За угнанных в Неметчину детей,
За кровь замученного извергами брата,
За слезы и страданья матерей.

И ты дошел до логова фашизма,
Никто тебя не смеет упрекнуть:

Ты отстоял и мир и труд Отчизны —
Победы славой озарен твой путь!

Тебя на подвиг вдохновлял Суворов,
Великий Сталин вел тебя вперед.
Ты отомстил за муки и за горе,
Чтоб жил счастливо наш народ,

Чтоб к будущему наших поколений
Коварный враг забыл навек пути,
Чтоб в коммунизм, как завещал

нам Ленин,

За партией, за Сталиным идти —
Одной семьей, великою и единой.
Мы свято чтим Орел и Сталинград
И пред Советской Армией любимой
Склоняем наши головы, солдат!

Владимир ОДИНЦОВ.

Лист комсомольців на будову комунізму

З великим інтересом прочитали студенти геологічного факультету в журналі «Огонек» розповідь про знатного штукатура новобудови на Дніпрі—комсомолку Таню Сачко, що працює на будівництві соціалістичного міста Нова Каховка. Таня — не тільки краща стахановка, але й активний громадський діяч. В місті Сталіно вона закінчила 9 класів середньої школи і тепер вчиться в десятому класі вечірньої школи. Таня висловила бажання, закінчивши середню школу, поступити на геологічний факультет Харківського університету.

— Товариші, давайте гуртом напишемо Тані листа, — вирішили комсомольці. — Розповімо про наш факультет, про навчання, підтримаємо намір знатної стахановки ввійти в наш студентський колектив.

Комсомольське бюро факультету гаряче підтримало пропозицію почати листу-

вання з Танею Сачко. Майбутні геологи надіслали Тані такого листа:

«Всі студенти геологічного факультету Харківського державного університету ім. Горького гаряче вітають Ваш задум стати геологом. В надрах нашої країни ще лишаються нерозвіданими величезні багатства. Батьківщині потрібно багато спеціалістів. Ви працюєте на великій сталінській будові і знаєте, яку важливу роботу виконують там геологи. Від всієї душі ми вітаємо Ваш вибір спеціальності розвідувача надр.

Напишіть нам, що Вас цікавить, чим ми можемо допомогти Вам. Сподіваємось, що восени цього року побачимо Вас в нашій дружній комсомольській студентській сім'ї».

М. БЛАНК.

Підвищити рівень наукової роботи

Філологічний факультет є одним із провідних в університеті. Тут ведуть учбову і наукову роботу багато доцентів, кандидатів наук, старших викладачів. За останній час працівники факультету — доценти П. П. Вербицький, Ф. П. Медведев, М. М. Баженов, О. М. Фінкель та інші — опублікували наукові праці і посібники. Регулярно виступають у періодичній пресі доцент М. Ф. Зверев, старший викладач В. М. Боянович та інші.

Однак рівень і розмах наукової роботи ще далеко не відповідає тим вимогам, які поставили колективні факультету ЦК КП(б)У, обласна партійна організація, партійна організація університету. Партійна організація філологічного факультету останнім часом стала приділяти значно більше уваги питанню посилення наукової роботи. Про це свідчить постановка на засіданнях партійного бюро питання про роботу редколегії наукових записок, обговорення стану з науковою роботою на партійних зборах. І все ж таки, як було відзначено недавно на партійних зборах факультету, зрушення в науковій роботі поки що незначні.

Ось факти, що їх навів у своїй доповіді секретар партбюро факультету доцент Ф. П. Медведев. Наукові записки факультету на сьогодні ще в такому стані, що немає можливості визначити строк їх виходу в світ. Подані для збірника статті потребують серйозної доробки; частина з них зовсім застаріла. Однак редакційна колегія записок працює з авторами недостатньо, посправжньому не турбується про якнайшвидший вихід збірника у світ.

Рік у рік на партійних зборах ставлять питання про збірник праць філоло-

гів, ухвалюють хороші рішення, однак вони лишаються невиконаними. Партійна організація факультету повинна зажадати від бюро дійового контролю за виконанням своїх рішень.

Формально науковою роботою на факультеті займаються всі викладачі. У кожного є тема роботи, кожний розробив певну частину своєї теми, але ці розробки вкрай разі лишаються здобутком самих тільки кафедр, а в друк надходять лише незначна їх частина.

Миритися з таким становищем ніяк не можна. Партійна організація факультету повинна рішуче поставити перед своїми науковими працівниками питання про якість їх робіт і зажадати від них, насамперед від комуністів, створити такі праці, що задовольняли б вимоги широкої громадськості.

Серйозні критичні зауваження викликали деякі роботи, опубліковані останнім часом. В першому номері журналу «Новый мир» за 1952 рік справедливо критикувалася за маррівське тлумачення питань літературного перекладу одна з статей доцента О. М. Фінкеля. Незадовільним є ідеологічний рівень окремих розділів книги «Курс русского литературного языка для учительских институтов», недавно опублікованої доцентами Фінкелем і Баженовим.

Правильно критикували в журналі «Большовик України» одну з останніх праць доцента Медведева. Цей — лише частковий — перелік хиб у науковій роботі говорить про те, що треба найближчим часом вжити серйозних заходів для її перебудови.

Обговорення доповіді тов. Медведева показало, що комуністи філологічного факультету турбуються про стан наукової роботи, праг-

нуть виправити допущені недоліки. Так, доцент Вербицький правильно критикував партійне бюро за відсутність контролю за виконанням ухвалених рішень. Цим можна пояснити те, що досі зв'язок з Харківським відділенням Спілки радянських письменників налагоджується повільно, з великими труднощами. Комуністи не підтримали цінну ініціативу гуртка української літератури, що організував теоретичну конференцію про російсько-українські літературні зв'язки. В ньому не взяли участі гуртки російської літератури і критико-рецензентський.

Комуністи піддали критиці кафедру російської мови за недостатній розвиток наукової роботи, а також критики і самокритики викладачів.

Треба зауважити, що на зборах недосить було самокритичних виступів авторів з глибоким аналізом своєї наукової продукції. Виняток становлять виступи тт. Вербицького, Кнейчера, Чернякова.

Мало говорили комуністи і про розгортання наукових дискусій на факультеті. Лише т. Луцька торкнулася цього питання в зв'язку з досвідом Ленінградського університету

Партійна організація прагне підняти рівень наукової роботи, але зусилля її в цьому напрямі покищо недостатні. Передусім треба добитися, щоб були здійснені останні рішення, щоб широко розвинулися критика і самокритика в науковій роботі. Тоді факультет забезпечить регулярний вихід наукових записок та друкованих наукових праць; тоді поліпшиться підготовка молодих наукових кадрів через аспірантуру.

В. ЄСЬКОВ.

ЗБОРИ ФАКУЛЬТЕТСЬКОГО АКТИВУ

На філологічному факультеті днями відбулися збори активу. З доповіддю на тему «Працьовитість і здібності» виступив член комсомольського бюро факультету Е. Ершов.

— Ще М. І. Калінін, — почав доповідач, — вказував, що одною з найнеобхідніших якостей радянської людини є любов до праці. Партія і уряд неодноразово відзначали, що основна задача комсомолу — виховати нашу молодь культурною, вольовою, готовою подолати всякі труднощі.

Тему виховання любові до праці було обрано не випадково. Майбутнім радянським педагогам та журналістам, вихователям цих прекрасних рис у народі, треба перш за все розвинути їх у себе.

Зразком більшовицького ставлення до праці може служити студент четвертого курсу відділення журналістики т. Бурлай. Відмінник навчання, активіст у комсомольській роботі, він невтомно підвищує свій ідейно-політичний рівень.

Хорошим прикладом можуть служити також комсомольці першого курсу українського відділення, які склали екзамен під час минулої сесії без жодної трійки.

Водночас слід указати й на таких студентів, які ще

не навчилися самостійно працювати над книгою і комплексом, які небайдливо виконують свої обов'язки. Це насамперед тт. Юдін, Бредунов та інші.

— Як же треба розвивати в собі комуністичне ставлення до праці? — мовив далі т. Ершов.

По-перше, для цього треба глибоко розуміти значення праці. Праця має стати органічною потребою людини.

По-друге, слід, як вчить товариш Сталін, виховати в собі любов до праці.

По-третє, необхідно дотримуватись вірної системи в роботі, навчитись берегти свій час, вміти розраховувати його.

Чудові приклади працьовитості дають нам великі вожді трудящих — Маркс, Енгельс, Ленін, Сталін. Маючи глибокі і всебічні знання, вони повсякденно працювали над собою, поширювали свій кругозір.

Першочергове завдання комсомолу — вчитися, опанувати науку. Виховати у кожного студента любов до праці — це одна з найголовніших вимог партії.

Збори, присвячені цій темі, ухвалено провести на всіх курсах факультету.

В. ЛИТВИНОВ.

ХРОНІКА ПАРТІЙНОГО ЖИТТЯ

В партійному бюро університету

Партійне бюро університету обговорило підсумки зимової екзаменаційної сесії. З доповіддю про підсумки сесії виступив проректор по учбовій частині — доцент Д. П. Назаренко, який відзначив авангардну роль комуністів у навчанні.

В обговоренні доповіді взяли участь члени партійного бюро і секретарі партійних бюро факультетів — тт. Партолін, Воловик, Воскресенський, Гордєвський та інші.

На засіданні бюро були також обговорені заходи щодо поліпшення роботи кафедри марксизму-

ленізму, роботи аспірантів третього року навчання над дисертаціями та ін.

На економічному факультеті

18 лютого партійне бюро економічного факультету провело нараду партторгів курсів з метою обміну досвідом роботи. Доповідь про керівництво виховною роботою на курсі зробив партторг п'ятого курсу т. Ламков.

Доповідь викликала активне обговорення, в якому взяли участь секретар партійного бюро факультету В. Данілевич, тт. Качуровська, Федченко, Щербак та ін.

34-ті роковини Радянської Армії і Військово-Морського Флоту

23 лютого минуло 34 роки з дня створення Радянської Армії і Військово-Морського Флоту.

Народжена Великою Жовтневою соціалістичною революцією, Радянська Армія пильно стоїть на сторожі миру і безпеки нашої Батьківщини, вірою і правдою служить своєму народові, справі Леніна—Сталіна.

Радянську Армію з глибокою пошаною вітають народи всіх країн, бачачи в ній надійну захисницю миру і безпеки народів всього світу.

Радянська Армія створена великими вождями більшовицької партії — Леніним і Сталіним в роки громадянської війни та іноземної воєнної інтервенції.

28 січня 1918 року В. І. Ленін підписав декрет про

створення Збройних Сил нашої Батьківщини, а вже 23 лютого перші полки Червоної Армії розбили війська німецького імперіалізму під Нарвою і Псковом. Цей день став днем народження непереможної Радянської Армії, її щорічним святом.

В роки громадянської війни проти молодого Республіки Рад із зброєю в руках виступили американські, англійські, французькі та японські імперіалісти, а також сили внутрішньої контрреволюції.

Радянська Армія, керована більшовицькою партією та її геніальними вождями Леніним і Сталіним, у жорстокій боротьбі розгромила іноземних загарбників і відстояла свободу і незалежність нашої Батьківщини.

Натхненниками й організаторами перемог нашої Армії були товариші Ленін і Сталін. В ході збройної бо-

ротьби проти ворогів революції Ленін і Сталін створили армію нового типу, армію визволених робітників і селян, армію диктатури пролетаріату.

Наша доблесна армія не раз давала нищівну відсіч ворогам, що насмілювалися порушити наші кордони.

Величезним випробуванням для радянських Збройних Сил, як і для всього радянського народу, була Велика Вітчизняна війна.

Віроломно порушивши пакт про ненапад, гітлерівська Німеччина 22 червня 1941 року двинула на нашу країну 170 повністю відомобілізованих дивізій, що мали досвід війни на Заході.

Більшовицька партія підняла наш народ на велику визвольну боротьбу. В цій війні, найважчій з усіх воєн, які колись вела наша країна, Радянська Армія відстояла незалежність нашої Батьківщини і здобула перемогу над ворогом.

У великих битвах під Москвою і Сталінградом, Сева-

стополем і Одесою, Курськом і Києвом, Мінськом і Ленінградом, на Вислі і Дунаї, Німані і Одері, під Віднем і Берліном, наші Збройні Сили наголову розбили гітлерівських загарбників, показавши себе кращою армією нашого часу.

Після перемоги над гітлерівською Німеччиною була розгромлена й імпералістична Японія.

Перемога над німецькими і японськими імперіалістами привела до корінних змін у співвідношенні сил між двома системами — соціалістичною і капіталістичною. Від табору капіталізму відпав цілий ряд держав Центральної і Південно-Східної Європи, назавжди звільнився великий народ Китаю, була утворена Німецька Демократична Республіка.

Великі всесвітньо-історичні перемоги Радянської Армії досягнуті завдяки тому, що вона захищає інтереси народу, інтереси трудящих. В нашій країні народ і ар-

мія становлять одно ціле. Наш народ любить свою армію, глибоко поважає її, піклується про неї.

Останнім часом англо-американські палії війни знов намагаються розв'язати кровопролитну війну, кинути народи світу у криваву бійню.

В горах Кореї, у джунглях Бірми і Малаїї, на полях В'єтнаму знову палає війна.

На сторожі миру та безпеки нашого народу непохитно стоять Радянська Армія і Військово-Морський Флот. Народи Радянського Союзу невтомно дбають про укріплення могутності своєї Батьківщини та її Збройних Сил.

Зміцнюючи трудову дисципліну, сумлінно вивчаючи свою справу, дбайливо готуючись стати захисником своєї Батьківщини, кожний радянський юнак і дівчина виконують свій обов'язок перед народом, більшовицькою партією і нашим любимим вождем товаришем Сталіним.

Командир

Це було в 1943 році, напередодні 25-х роковин Радянської Армії. Надвечір наша частина звільнила від гітлерівців залізничну станцію і окопалася на її околиці поблизу від гайка.

Цілу ніч ішов дрібний колючий дощ. Зрідка здіймалася в небо німецька ракета, десь попереду нервово цокотів німецький кулемет, а потім знов наставала тиша.

В цю холодну, непривітну ніч командир взводу — молодий лейтенант Віктор Говорков підійшов до групи бійців, втомлено присів і попрохав у одного з номерів ручного кулемета, Остапа Онопрієнка, трохи махорки.

Закурили, розговорилися. Згадали, як дома відзначали день Радянської Армії: скільки було розваг, дружніх відвідин, цікавих вечірків!

...Уранці вітер розірвав хмари. Привітно виглянуло сонце.

О дев'ятій ранку німці почали артилерійську підготов-

ку. Земля здригнулася, застогнала.

Коли замовкли ворожі гармати, на полі замигтіли чорні крапки: німці пішли в атаку під захистом кількох танків. Вони все наближалися, безперестанно стріляючи на ходу.

— Приготувати гранати й пляшки з горючою рідиною! — скомандував Говорков.

Він оглянув насторожених, трохи зблідлих бійців, і мимоволі виникла думка: чи стримаємо ці сталеві потвори, чи вистачить нам гранат?

Але він не збирався ухилитись від бою.

В ту хвилину, коли головний танк був на відстані двадцяти метрів, командир кинув йому назустріч свої протитанкові гранати, а Остап ще додав від себе пляшку з горючою рідиною.

Нерви були настільки напружені, що Віктор не чув гуркоти бою. Владне почуття примусило його вискочити з окопу. І відразу в кількох кроках від себе він по-

бачив головний танк, що уткнувшись у канаву, горів голубувато-червоним полум'ям.

Віктор зраділо гукнув: — Вперед, товариші!

В цьому бою взвод лейтенанта Говоркова показав мужність і відвагу. Частина відстояла станцію. Німці зазнали великих втрат.

Таким мені запам'ятався Віктор Говорков.

Коли війна закінчилася, Віктор демобілізувався. Тепер він працює вчителем у Довбасі.

Ось що пише він мені у своєму останньому листі:

«Я щиро радий, що працюю вчителем. Яка цікава, захоплююча професія! В оточенні дітей я — наче командир серед солдатів. І не тільки командир, а й вихователь. Діти — моя радість, моя мрія».

Я кілька разів прочитав лист друга, і Віктор Говорков наче знову представ переді мною — такий же сміливий, рішучий, палкий, яким я знав його на фронті.

В. ГЛІЧЕНКО.

Здійснене бажання

...Засніжене поле аеродрому, куди одна за другою повертаються швидкокрилі машини з бойового завдання.

В. Червінський замислено дивиться на них. Легка усмішка пробігає по обличчю. Це ж минуло вже два роки з того дня, коли він прийшов до військового комісаріату з проханням якнайшвидше відправити його на фронт...

Далеко позаду лишилися шкільні роки, скупі, маловтішні в перші місяці війни повідомлення Радянського Інформбюро, сповнені напруженої праці місяці навчання в авіашколі механіків, прибуття в полк.

Тепер він — досвідчений майстер своєї справи. Немало машин пройшло через його руки. Всі льотчики в

полку знали, що бойові машини, підготовлені й перевірені механіком Червінським, не підведуть у сутичці з ворогом.

В дні 26 роковин Радянської Армії полк готувався до вирішальних боїв за Крим...

А ще через два роки В. Червінський — вже механік-інструктор: передає свій бойовий досвід і знання молодим курсантам.

Мрія про вуз, про дальше навчання не покидала молодого воїна. І ось після демобілізації він поступає в вечірню школу робітничої молоді.

За роки служби в армії багато чого забув. Довелось майже все починати з азів. Але роки перебуван-

ня в армії виробили в ньому нові якості: тверду волю, наполегливість у досягненні задуманого, цілеспрямованість.

Школа закінчена з срібною медаллю. Атестат в руках. Через місяць колишній воїн вже став студентом економічного факультету нашого університету. Під час зимової сесії всі екзамени склав тільки на «відмінно» та «добре».

— Приємно відчувати, — говорить Червінський, — що зустрічаю тридцять четверті роковини Радянської Армії в дружній сім'ї студентів, які разом з усім прогресивним людством відстоюють право молоді на мирну, творчу, радісну працю.

М. САКІН.

Успіхи майбутніх хіміків

Рада відділення студентського наукового товариства хімічного факультету влаштувала виставку матеріалів, присвячену науковій роботі майбутніх хіміків.

В першому розділі виставки розповідається про кращих членів студентських наукових гуртків — учасників міських оглядів студентських робіт та університетських конференцій.

Тов. Рудякова в результаті тривалої дослідницької діяльності написала експериментальну роботу «Розробка систематичного ходу аналізу аніонів», за яку одержала першу премію на міському огляді студентських наукових робіт та подяку міністра вищої освіти СРСР.

Першу премію присуджено в 1951 році Л. Рожав-

ській та Л. Затучній за експериментальну роботу «Експресивний метод визначення Ca^{2+} у ґрунтових водах в польових умовах». Змістовний реферат представила на наукову конференцію університету А. Волкова. Тема її реферату — «Роль вченого Тимофеева в розвитку фізичної хімії в Харківському університеті». А. Волковій присуджено другу премію.

Крім коротких розповідей про роботу кращих членів наукових гуртків, на виставці вміщені їх фотопортрети.

В другому розділі виставки демонструються опубліковані праці вчених хімічного факультету, в розробці яких брали участь студенти — члени наукових гуртків.

Про заняття фізичного гуртка

З самого початку учбового року при фізико-математичному факультеті працює гурток фізики студентського наукового товариства. Понад 50 членів цього гуртка щосереди після занять приходять на кафедру фізики, де вони слухають доповіді на наукові теми. Доповідач демонструє студентам різні схеми, таблиці, наочні приладдя. Найбільш цікавими були доповіді «Розрахунок трансформаторів», «Розрахунок ферорезонансних стабілізаторів напруги» та інші.

Члени фізичного гуртка

розроблюють практичні питання. Під керівництвом досвідчених керівників вони виготовляють приладдя, необхідне для науково-дослідної роботи кафедр.

Студенти Смедов, Лебедев, Тиндік, Варченко та інші працюють над виготовленням лампових вольтметрів.

Заняття в науковому гуртку допомагають студентам глибше засвоїти учбовий матеріал, застосувати теоретичні знання на практиці.

А. МЕЛЬНИЧЕНКО.

Виставка пам'яті Лобачевського

Великий інтерес становить книжково-ілюстраційна виставка, організована бібліотекою фізико-математичного факультету з нагоди 96-ліття з дня смерті видатного російського математика Миколи Івановича Лобачевського.

На виставці зібрано матеріали про життя і наукову діяльність Лобачевського, видатні його праці, вирізки з журналів і газет з висловлюваннями Леніна і Сталіна, Менделєєва, Ляпунова і самого Лобачевського про вклад російських математиків у світову науку.

ВСЕБІЧНО ПОЛІПШУВАТИ РОБОТУ ПРОФГРУП

Профгрупа — низова ланка радянських профспілок. Її очолює профорг. Важливу і почесну роботу виконує цей низовий профспілковий керівник. У вузі він мобілізує маси студентства на глибоке вивчення програмного матеріалу, стежить за тим, як студенти готуються до семінарських і практичних занять, популяризує кращий досвід роботи відмінників навчання. Профорг контролює, як члени профгрупи підвищують свій ідейно-теоретичний рівень, всіляко сприяє розвитку культурно-масової роботи на курсі, в групі. Всі ці заходи він проводить у тісному контакті з партійним бюро та комсомольськими групами.

В нашому університеті є багато профоргів, які добре виконують свої обов'язки. На другому курсі географічного факультету заслууженою пошаною і авторитетом серед студентів користує-

ся профорг Олександра Крамаренко, яка працює в тісній взаємодії з комсоргом Вірою Амеліною. Всі студенти групи — члени профспілки, регулярно сплачують членські внески. Олександра Крамаренко дбає за високу успішність колективу, за піднесення ідейно-теоретичного рівня студентів. Щотижня вона разом з комсоргом організовує теоретичні бесіди, перевіряє засвоєння студентами політичних знань, бере активну участь в культурно-масових заходах.

Значна частина студентів її групи проживає по «кутках». Олександра Крамаренко двічі обстежила їх побутові умови, через профспілкову організацію допомогла тим, хто в чомусь відчував потребу.

Сумлінне ставлення профорга до своїх обов'язків великою мірою сприяло тому, що переважна частина сту-

дентів групи склала екзамени під час зимової сесії тільки на «відмінно» та «добре».

В першій групі другого курсу історичного факультету добре працює профорг Юлія Кучеева. Вона систематично стежить за тим, як студенти готуються до семінарських занять, особливо уважно контролює вивчення студентами соціально-економічних дисциплін.

Юлія Кучеева особисто перевіряє конспекти студентів з основ марксизму-ленінізму, історії СРСР та інших дисциплін, контролює підготовку членів профгрупи до комсомольсько-молодіжних годин та політгодин. Не забуває вона і про культурний відпочинок майбутніх істориків: влаштовує культурні походи в театри й кіно. У своїй роботі Юлія Кучеева спирається на актив групи. Чимало допомагає їй профбюро факультету.

Успіх у роботі профоргів великою мірою залежить від того, як ними керують факультетські профбюро. Там, де профбюро вдумливо, серйозно, систематично пра-

цюють з низовими ланками — групами, робота йде жваво й дедалі розгортається. Там же, де діяльністю профоргів не цікавляться, не подають їм належної допомоги, робота груп, як правило, в занепаді. Візьмімо для прикладу профбюро геологічного факультету, яке очолює т. Спицин. Він зовсім випустив з поля зору профгрупу першого курсу, тоді як саме першокурсникам найбільше потрібна допомога. Відсутність контролю за профгрупою та допомоги їй привела тут до розвалу роботи. У профбюро не цікавляться знати, що робить профорг. Через те в групі занедбано політично-масову і культурно-масову роботу, не всі студенти вчаться старанно.

Не мають тісного зв'язку з профбюро та комсомольськими групами і профгрупи фізико-математичного факультету. Голова бюро тов. Призенко не вникає в роботу профоргів, не спрямовує їх діяльність на виконання завдань, поставлених перед

ними профспілковою організацією.

В університеті, на жаль, є ще немало профоргів, які обмежуються тільки збиранням членських внесків і зовсім не дбають про розгортання ідейно-масової роботи серед студентів, вважаючи, що це — справа комсомольської групи.

Такий погляд, розуміється, є зовсім невірним. Профорг — активний організатор політико-виховної, культурно-масової, учбової роботи на курсі, в групі. Спираючись на актив, він спільно з комсоргом повинен мобілізувати молодь на виконання всіх завдань, які ставить перед радянським студентством наша партія.

Добитись неухильного піднесення ролі профорга на курсі, в групі, повсякденно керувати його роботою — першочерговий обов'язок факультетських профспілкових керівників.

О. КОВТУН,

голова профкому університету.

Зустріч з москвичами

Група московських спортсменів на вокзалі

Під час зимових канікул цього року до нас у гості приїздили студенти - спортсмени Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова.

5 лютого у величезному спортивному залі Політехнічного інституту ім. В. І. Леніна відбулася зустріч волейболістів і баскетболістів обох університетів. На гру москвичів прийшло подивитись багато студентів з інших вузів Харкова.

Перед змаганнями відбувся парад учасників. Гостей тепло привітав проректор нашого університету по учбовій частині—доцент Д. П. Назаренко. З вітальним словом виступив також голова ради ДСТ «Наука» — тов. Гуревичов, який вручив москвичам вімпел від спортсменів Харківського університету.

Почали змагання жіночої волейбольної команди. З перших хвилин гра набула швидкого темпу, і стала очевидною перевага московських спортсменок. Незважаючи на добру гру окремих учасниць команди Харківського університету, гра закінчилася перемогою московських волейболісток з рахунком 3:0.

На полі виходять чоловічі команди волейболістів, і роз-

горяється дуже цікава й напружена боротьба. М'яч блискавично перелітає з одного поля на друге. Московські студенти-спортсмени демонструють велику вправність, захоплюють ініціативу і виходять переможцями. Рахунок 3:0 на користь московської команди.

Колектив волейболістів нашого університету грав не на повну силу, не досягнув потрібної злагоженості, допустив чимало промахів.

З явною перевагою московських спортсменів пройшли і змагання баскетбольних команд. Першими знов виступили жіночі групи. Гра почалася дружним натиском москвичок. Особливо відзна-

чилася тов. Юкельсон — капітан команди.

Часто підходили до щита москвичок наші баскетболістки тт. Милованова і Таверовська, але їх удари по кошику суперниць були безрезультатні. Суддя зафіксував перемогу московських спортсменок.

У грі чоловічих баскетбольних команд харків'яни намагалися взяти реванш і почали з активного наступу. Кілька сильних проривів і влучних попадань наших студентів тт. Сухініна, Благого, Осиновського та інших в перші хвилини приносять успіх харківській команді. Але москвичі вживають всіх заходів, щоб уникнути програшу, і знов-таки виходять переможцями, хоч і з невеликою перевагою.

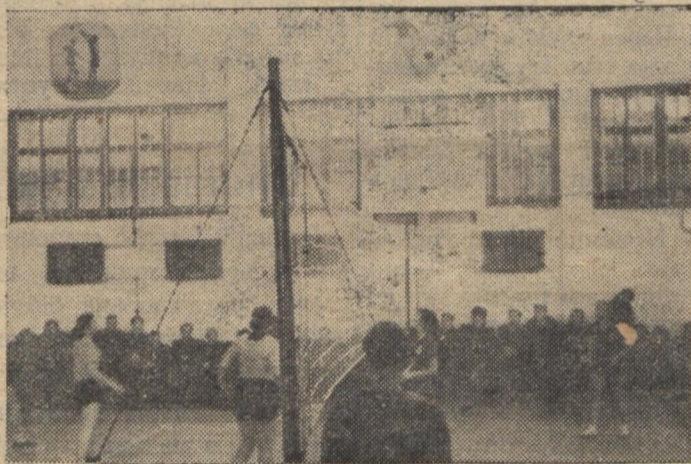
Таким чином, і чоловічі й жіночі харківські команди програли змагання. Загальний рахунок 4:0 на користь москвичів.

Гри показали, як багато ще треба працювати нашим спортсменам над удосконаленням техніки своєї гри і підвищенням фізичної витривалості.

Треба визнати, що ця зустріч була дуже повчальною й корисною для наших студентів.

А. КРАВЧЕНКО,

зав. кафедрою фізичного виховання і спорту.

Момент гри.

Віктор Гюго

(До 150-ліття з дня народження)

На другій сесії Всесвітньої Ради Миру, що відбулася у Відні в листопаді 1951 року, було ухвалено рішення про святкування знаменних дат життя і діяльності великих письменників і вчених різних національностей. Шаленій підготовці нової війни, злочинним планам англо-американських імперіалістів та їх прихвостнів всі волелюбні народи на чолі з могутнім Радянським Союзом протиставлять великі ідеї міжнародного братства, ідеї миру і вільної творчої праці.

Передова культура минулого завжди була союзницею народів у боротьбі з реакцією. Тим-то на Всесвітній Раді Миру китайський письменник Мао Дунь запропонував відзначити 150-ліття з дня народження Віктора Гюго, Італієць Доніні—століття з дня смерті Миколи Васильовича Гоголя, а радянський письменник Ілля Еренбург виступив з пропозицією відсвяткувати п'ятисотліття з дня народження італійського художника і вченого Леонардо да Вінчі.

Віктор Гюго був полум'яним патріотом своєї батьківщини. Він безстрашно став в ряди борців за волю, коли народів Франції загрожувала смертельна небезпека.

Він ненавидів насильство над людьми праці і твердо вірив у світле майбутнє людства.

В наші дні Гюго з могили викриває капітулянтський уряд сучасної Франції, брудних політичних провідників, продажних лакеїв американських банкірів і бундючних генералів.

Великий французький письменник-гуманіст Віктор Гюго був також видатним громадським діячем і жваво відгукувався на всі найважливіші події суспільного життя.

Віктор Гюго народився в 1802 році в сім'ї наполеонівського генерала, його мати була прихильницею монархії. Однак поет знайшов у собі силу порвати з монархічними ідеями й оточенням і непохитно став на бік пролетаріату.

За своє довге життя Віктор Гюго пройшов складний шлях розвитку і як письменник і як боєць. В різних історичних умовах, висловлюючи погляди дрібнобуржуазної інтелігенції, він міг неодноразово помилитися. Він ідеалістично оцінював події і людей. Ось як охарактеризував К. Маркс погляди Гюго, вислов-

лені ним з приводу монархічного перевороту 1851 року:

«Віктор Гюго обмежується ідкими й дотепними особистими нападками на того, хто несе юридичну відповідальність за державний переворот. Сама подія з'являється у нього, як грим з ясного неба. Він бачить в ній лише акт насильства з боку одного індивідуума. Він не помічає, що зображає цього індивідуума великим, а не маленьким, приписуючи йому безприкладну у світовій історії міць особистої ініціативи. Я ж покажую, як класова боротьба створила у Франції обставини і відносини, які дозволили посередньому й смішному персонажеві розіграти роль героя».

І все ж таки, різко суперечачи самому собі, Гюго рішуче перейшов на бік трудящих під час революції 1848 року. У 1851 році він закликав народ до збройного повстання проти Наполеона III, що захопив престол, і сполоханий уряд цього авантюриста пропонував за голову поета 25 000 франків.

Дев'ятнадцять років Гюго прожив в еміграції, невтомно викриваючи злочинну неспроможність французької «другої імперії». Письменником була невластива націоналістична обмеженість. Він гаряче підтримував визвольну боротьбу інших народів, що виступали проти національного при-

ТВОРЧИЙ ВЕЧІР ЄВГЕНІЯ ДОЛМАТОВСЬКОГО

24 лютого в Ленінській аудиторії відбувся творчий вечір лауреата Сталінської премії поета Є. Долматовського. Тепло зустріли студенти популярного радянського поета, автора улюблених пісень із кінофільмів «Зустріч на Ельбі», «Сказання про землю Сибірську» та ін.

Поет розповів про свій творчий шлях, про плани на майбутнє, прочитав кілька нових своїх вір-

шів. Натхнені пафосом будівництва, вірші були схвально зустрінуті присутніми.

Тепер Є. Долматовський готує збірку віршів «Коло майбутніх морей». Сюди увійдуть вірші про сталінські будови комунізму, переклади віршів поетів інших країн про Сталінград.

На вечорі були присутні понад 300 студентів.

В. ЛІВЕНЦЕВ.

Виставка до ювілею Віктора Гюго

26 лютого минуло 150 років з дня народження великого французького письменника Віктора Гюго. В Центральній науковій бібліотечі університету організовано велику виставку, присвячену цій даті. Близько 100 матеріалів зібрано тут.

В першому розділі наведені окремі висловлення класиків марксизму-ленізму про епоху письменника та про його творчість.

Другий розділ розповідає про життя та творчу діяльність письменника. Тут зібрано кращі твори, видані французькою мовою, а також радянські перекладні видання.

Звертають на себе увагу рідкісні екземпляри творів Гюго. Серед них лірична збірка «Сумеречные песни» (рос. мовою), драма «Ернані» (1835 р.), роман «Собор Паризької богоматері» (паризьке

видання 1832 р.). Є перші видання творів Гюго, написані ним у вигнанні, — відомий памфлет на Наполеона III — «Наполеон маленький» 1852 р.), перша серія «Легенды веков» (1859 р.), романи «Отверженные» (1862 р.), «Труженики моря» (1866 р.), «Человек, который смеется» (1869 р.), критичний нарис про Шекспіра (1864 р.) і т. д.

Серед перекладів на російську мову на виставці експонується «Ган-исландец», виданий в Петербурзі в 1833 р., драми «Анжело» та «Лукреция Борджия» (1869 р.).

Великий інтерес являють журнали, де вміщено переклади творів Гюго. В Росії вони перекладалися в тому ж році, в якому вперше виходили у Франції.

Виставка користується великим успіхом у глядачів.

І. ДЬЯЧКОВА.

Секція альпінізму

Днями відбулися звітно-ревізійні збори міської секції альпінізму ДСТ «Наука». З доповіддю про роботу бюро за рік виступила голова секції Л. Філоненко.

В минулому спортивному сезоні альпіністи товариства «Наука» чимало попрацювали. Добре було поставлено навчання спортсменів. В секції займалися 224 чоловіка. За рік проведено 21 семінар з основ альпінізму.

95 чоловік склали екзамен з теорії і практики альпінізму. Більшість із них взяла участь у туристських походах.

Бюро секції підготувало ряд доповідей з альпінізму, організу-

вало три фотовітрини, випускало туристські газети.

Кількість значків «Альпініст СРСР I ступеня» збільшилась до 262 чоловік. Серед них багато студентів нашого університету.

Після доповіді т. Філоненко розгорнулася жвава дискусія. В них виступило 10 чоловік. Вони вказали на ряд недоліків, що мали місце в роботі бюро секції.

Учасники зборів вибрали новий склад бюро секції альпінізму, в тому числі двох представників університету.

Л. ВОЛОДІН,
В. АНАТОЛЬЄВ.

ВІД РЕДАКЦІЇ: з березня місяця газета „Сталінські кадри“ виходитиме щочетверга.

гноблення та феодально-капіталістичної експлуатації.

На весь світ пролунав гнівний протест Гюго проти смертного вироку, винесеного урядом США Джону Брауну, який боровся за визволення негрівського народу від рабства. Видатний письменник голосно протестував проти участі Франції в Кримській війні 1854—1855 рр., вважаючи цю війну ганебною, загарбницькою.

Гюго повернувся в Париж лише після того, як армія Наполеона III ганебно капітулювала під Седаном, а самого Наполеона на ристоті скинули з престолу. Це був суворий час франко-прусської війни. Ворог підходив до Парижа. В столиці не було ні палива, ні хліба. В цю трагічну пору Гюго забав про свою колишню проповідь, що моральні переконання кращі, ніж збройна боротьба, і закликав французький народ битися проти ворога всім, що попадеться під руку.

У своїх художніх творах, зокрема в драмах, написаних у першій половині своєї літературної діяльності («Ернані», «Рюї Блаз», «Король бавитесья»), в романах («Собор Паризької богоматері», «Людина, що сміється», «Трудівники моря», «Знедолені», «93-й рік» та ін.), у своїх ліричних вір-

шах, які він писав до глибокої старості, Гюго-гуманіст завжди виступав на захист голодного і безправного народу.

Нехай іноді фарби Віктора Гюго здаються нам надто яскравими, а слова надто гучними, проте суть його творів була велика народна правда, невичерпна віра в торжество майбутньої соціальної справедливості.

Про значення Віктора Гюго натхненно писав О. М. Горький у своєму памфлеті «Прекрасна Франція» (1906 р.): «Твій син Гюго—один із найкрупніших алмазів вінець твоєї слави. Трибун і поет, він гримів над світом, наче ураган, збуджуючи до життя все, що є прекрасного в душі людини. Він всюди створював героїв, і створював їх своїми книгами не менше, ніж ти сама, за весь той час, коли ти, Франція, йшла попереду народів з прапором свободи в руці, з веселою усмішкою на прекрасному обличчі, з надією на перемогу правди і добра в чесних очах... Добре для тебе, що він мертвий тепер, — живий, він не пробачив би підлості навіть Франції, що її любив, як юнак, навіть тоді, коли його волосся стало білим».

Доцент А. РОЗЕНБЕРГ.

Редактор В. ХОЛОДКОВ.